

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: ~

Cím:

Vidor bukásának
története.

Forrás:

magyar nemzet

Bp.
(Héví)

907. I. 4.
(Idő)

Osztályozás

Tárgy

Hely

Idő

VIDOR BUKÁSÁNAK TÖRTÉNETE.

Bevezetés.

A végére értünk. Elmentünk vissza odáig, a hol Vidor Pál elhagyta a »világot jelentő deszkákat« s beleült a direktori székbe s eljutottunk odáig, a hol szegény Vidor elhagyott mindent: a véres tetemig.

Nagy ut volt. Tele emberi botlásokkal, intrikákkal, cselszövésekkel, hálókkel, a melyekben ez az élettel és önmagával számolni nem tudó ember elbukott és a melyek lassan, de biztosan egyengették neki az utat a teljes önmeghasonlításig.

A mi ezután következne, az körülbelül megfelelne a bírósági rezüménak. A bíró összefoglalja a vádakát s úgy meztelenségükben teríti oda az esküdtek elé:

— Nos, ítéljete!

A vádak, a melyek e lap hasábjain el-

hangzottak, odakerültek már a mi esküdtszékünk: a közönség elé. Napról-napra, a hogy kibontakozott ennek a véres ügynek minden fázisa, jobban és jobban látta a közönség, hogy Vidor Pál tragédiáját — mások írták meg. Nem ő maga, a gyöngé és jószándéku ember, nem a »társ«, a ki ráköltött egy vagyont egy mesebeli üzletre, nem a színésznő a ki nem vesztegette ingyen a művészetét és nem az a konzorcium, a mely kétségtelenül üzletet akart kötni, de a mely nyugodt, békés elvonulást biztosított volna a kivezető utat kétségbeesetten kutató embernek. Nem. Egyik sem.

Ezek az emberek külön és együtt nem voltak gonoszak és nem akartak rosszat Vidor Pállal.

Mi kergette hát a halálba Vidor Pált? Mi adta éppen november 29-én a kezébe a fagyvert Vidornak éppen azon a napon, a mikor egy ideiglenes rendezés lehetősége egy-

részt, a békés, üzletszerű elvonulás kilátása másrészt biztosítottnak látszott? Miért lett Vidor Pál öngyilkos, a mikor az öngyilkosság előtt való éjszakán még nyugodt lélekkel tárgyalt arról, hogy hogyan lehetne folytatni a megtépázott életet?

A kik végigolvasták ezt a mi cikksorozatunkat, azok egy dologgal tisztában lehetnek. A Népszínház első emeletén november 29-én nem Vidor Pál az üzletember, az igazgató, a vállalkozó, hanem Vidor Pál az ember lett öngyilkos.

Vidor Pált az erélytelen igazgatót és még erélytelenebb embert két érdekcsoport állta körül. Az egyik volt az üzletemberek csoportja, a mely való igaz, hogy üzletet akart kötni, de alapjában véve csupa jót tett Vidor Pállal. Pénzt adott neki, a melyért semmiféle ellenértéket se kapott, üzleti tanácsokat adott neki, a melyeket Vidor nem követett és súlyával folytonosan föntartotta a Népszínház anyagi oldalát. Ezeknek az élén állt Reitter Ferencz.

A másik érdekcsoport volt a jóakarók és barátok csoportja. A szűkös helyzetében cselekedni sehoggy se tudó ember, szegény Vidor Pál, tette azt, a mit ezek akartak. És ezeknek az élén állott Vidorné. Mögötte kik álltak? Emberek, a kiknek csak hasznuk volt ebből

a barátságból. Az egyik a darabját adatta elő, a másik fordításokat kapott, a harmadik a barátjait és barátnőit helyezte el a színházban, a negyedik állást akart és így tovább.

E között a két érdekcsoport között állt szegény Vidor Pál. Ahhoz, hogy igazat adjon az egyik csoportnak, nem volt bátorsága. Ahhoz, hogy kiszabadítsa magát a másik csoport hatása alól, tulságosan *gyöngye* volt.

De az ütközőpont ő maradt. A két érdekcsoport elkeseredetten szoritotta egymást és közöttük állt a maga teljes tehetetlenségében Vidor Pál. Mi következett ebből? Két esztendeig minden bajokon keresztül élte át Vidor Pál ezt a kétarcu életet, amelyet megkeserített az egymást gyűlölő érdekcsoportok tusája. A nyugalmat nem találta sehol. És egy szép napon csendesen elgondolkodott Vidor Pál ezen. Talán belátta azt, hogy ő nem állhat meg a két csoport között, mert ez a két csoport nem egymást, de őt morzsolja össze. A mit jól tesz az egyik, lerontja a másik és mindennek a következménye az ő nyakába szakad. Félreállt hát az utból...

Azt tudta Vidor Pál, hogy mihelyt ő kiugrik, mind a két csoport, a mely *»körül-élte«* őt, egy csapásra megszűnik létezni. A pénz, a tanács, a jóakarát és jóbarátság egyszerre odavész. Nélküle mit se ér egyik is.

És ebből támadt aztán a nagy összekapás a holttest felett. Ebből a vádaskodás, a gyanúsítás, a rágalmazás, a hazudozás. A plüre esett emberek nagy elkeseredése és hadakozása. A bünpalástolás. Minden.

De hát ki volt a bűnös? Kit érhet közvetlen vád Vidor Pál haláláért?

Tizenegy cikk felelt erre. A kik semmit sem hoztak, csak vittek, a kik vizsályt szítottak a békés kiegyenlítés helyett, a kik kisdéd érdekeiket előtérbe tolták, a kik ezt a marionettet jobbra-balra ránczigálták: ők azok. A kik végig olvasták ezt a mi cikksorozatunkat, tudja, kik ezek...

Egyet még meg kell mondanunk. Benünket végig ezen a tizenegy napon, végig ezen az akción a tiszta objektivitás vezérelt. Ezt még azok sem tagadhatják, a kiket módfelett kellemetlenül érintett ez az akció.

És a világosság, a mely cikkeink nyomán támadt a *becsületes emberekben*, a mi egyetlen jutalmunk.

Két nyilatkozat.

I.

Szücs Géza és Halász Lajos népszínházi alkalmazottak ma megjelentek szerkesztőségünkben és a következő nyilatkozat közlését kérték:

A *Magyar Nemzet* tegnapi száma ránk, mint feltétlenül megbízható emberekről azt írja, hogy a mi elbeszélésünk szerint boldogult igazgatónk, Vidor Pál, a neje ő nagyságával a haláleset előtt való estén, a mikor a színházból hazajöttek, a Csokona-utca 3. sz. házában, ahol mi is lakunk, azok a lépcsőkön hangosan vitákoztak volna és hogy mi beszéltük el,

hogy boldogult igazgatónk azon az estén négy liter bort ivott volna reggel négy óráig, úgy ment volna 8 órakor a színházba.

Alulirott Halász Géza elbeszélésére hivatkozva, azt is mongya a *Magyar Nemzet* tegnapi száma hogy Vidorné önagysága, mikor szerencsétlenül járt férjét meglátta, azt kijáthatta volna, hogy *»én öltem meg«*.

Kijelentjük, hogy visszaélt a szerkesztőség bizalmával, a ki ránk mert hivatkozni és egyetlen szó sem igaz abból, a mit velünk elbeszéltett a lapban.

Budapest, 1907. január hó 3.

Szücs Imre,
gépész.

Halász Géza,
fővilágosító.

Szücs és Halász azzal támogatták és indokolták kérésüket, hogy tegnap este óta, a mióta cikkünk megjelent, a *Népszínházban* bizonyos emberek részéről valóságos üldöztetésnek vannak kitéve, sőt egyiküket lecezekkel meg is dobálták

Helyet adtunk e két derék ember nyilatkozatának, kijelentésüket azonban olybá vesszük, hogy hallatlan presszió hatása alatt tették meg.

II.

Zádor Mária szintén személyesen járt szerkesztőségünkben és a következő nyilatkozatot hozta:

Tekintetes szerkesztőség!

A *Magyar Nemzet* tegnap énreám, mint Vidorék *»gazdasszonyára«* hivatkozik. A ki a lapot informálta, az tudhatja legjobban, hogy uriaszony vagyok, a ki az év nagy részét mint Vidorék vendége töltöm Budapesten Rosszindulatu volt, a ki a lapot a nevemmel kapcsolatban úgy informálta. Kijelentem ezeket: november 29-én Vidor Pál megvacsorázott családjá körében, meztta szokásos két poházka borát és éjjél körül lefeküdt. Lefekvés előtt nekem panaszkodott keservesen, hogy milyen csunyán bánt vele Reitter Ferencz. Sem több, sem kevesebb nem történt.

1907 január 3.

Tisztelettel:

Zádor Mari.